

TUSSEN WERELDEN

In *Tussen werelden* is werk te zien van kunstenaars die ieder op eigen wijze vorm geven aan onze verhouding tot de eindigheid van het menselijk bestaan, wat er volgt na de dood en wat er van ons achterblijft. De kunstwerken, alle uit de collectie van het Kröller-Müller Museum, rekken de grens tussen leven en dood op of proberen deze te overstijgen.

TUSSEN LEVEN EN DOOD

In *Birth to Death List* roept Matt Mullican het denkbeeldige leven van een fictieve vrouw op. De tekst, uitgeschreven door de kunstenaar, is een opeenvolging van momenten en ervaringen. Sommige zijn belangrijk en bepalend, andere zijn juist alledaags en onbeduidend maar ze beklijven toch. Dat wat zich in een daadwerkelijk mensenleven heeft afgespeeld, vertelt Janice Tanaka's *Memories from the Department of Amnesia*. Tanaka verkent de rouw rondom het verlies van haar moeder en de rol van herinneringen daarbij.

BETWEEN WORLDS

Between Worlds features work by artists who, each in their own way, discuss our relationship to the finiteness of human existence, what follows after death and what remains of us. The artworks, all from the collection of the Kröller-Müller Museum, stretch or seek to transcend the boundary between life and death.

BETWEEN LIFE AND DEATH

In Birth to Death List Matt Mullican evokes the imaginary life of a fictional woman. The text, written by the artist, describes a succession of moments and experiences. Some are important and defining, while others are mundane and insignificant, but they still leave a lasting impression. The events that took place in an actual human life are recounted in Janice Tanaka's Memories from the Department of Amnesia. Tanaka explores the mourning that surrounded the loss of her mother and the role of memories therein.

Een einde betekent ook een nieuw begin. Kimio Tsuchiya's *Remembrance* brengt de mogelijkheid tot wedergeboorte in beeld. Vanuit een cyclische kijk op de wereld ziet hij creatie en vernietiging als verbonden. Het verkoolde hout en de opgebrande lucifers onderstrepen de eindigheid van het materiaal, maar tegelijkertijd is as vruchtbare materie die voeding geeft aan het leven. Ook Christiaan Bastiaans' spookachtige *Spirit Child* bevindt zich op het snijvlak tussen leven en dood.

VERSTRIJKEN VAN DE TIJD

Met *Future Sarcophagus* kijkt Candice Lin verder dan haar eigen sterfelijkheid. Ze maakte een terracotta sarcofaag, bedoeld voor haar toekomstige dode lichaam. Ook Stephen Kaltenbach verhoudt zich tot het onvermijdelijke verstrijken van de tijd. Zijn *Time Capsules* hebben een onbekende inhoud. Ze zijn gegraveerd met een door Kaltenbach bepaald moment waarop ze geopend mogen worden. Het zijn geen concrete datums, maar mogelijke én zekere gebeurtenissen, zoals zijn overlijden.

THE OVERTURNED TOMB

In *Tussen werelden* wordt ook Huang Yong Ping's installatie *The Overturned Tomb* uit 1994 gereconstrueerd. Daarin herenigt hij Chinese grafbeeldjes uit de Tang-dynastie (618-907 n.Chr.), die onderdeel zijn van Helene Kröller-Müllers verzameling, symbolisch met de lege tombe waarin ze oorspronkelijk thuishoren.

An end also means a new beginning. Kimio Tsuchiya's Remembrance visualises the possibility of rebirth. From a cyclical view of the world, he regards creation and destruction as connected. The charred wood and burnt matches underscore the finite nature of the material, but at the same time ash is a fertile substance that nourishes life. Christiaan Bastiaans' haunting Spirit Child also lies at the intersection between life and death.

THE PASSAGE OF TIME

With Future Sarcophagus Candice Lin looks beyond her own mortality. She created a terracotta sarcophagus intended for her future dead body. Stephen Kaltenbach also relates to the inevitable passage of time. The contents of his Time Capsules are unknown. They are inscribed with a moment, determined by Kaltenbach, when they may be opened. These are not concrete dates, but possible as well as inescapable events, such as his own death.

THE OVERTURNED TOMB

Between Worlds also includes a reconstruction of Huang Yong Ping's 1994 installation The Overturned Tomb. In this work, he symbolically reunites Chinese tomb figurines from the Tang Dynasty (618-907 AD), which are part of Helene Kröller-Müller's collection, with the empty tomb in which they originally belonged.

Huang Yong Ping's *The Overturned Tomb* in de tentoonstelling *Heart of Darkness* (1994). Foto: Archief Kröller-Müller Museum.

Huang Yong Ping's The Overturned Tomb in the exhibition Heart of Darkness (1994). Photo: Archive Kröller-Müller Museum.

Huang Yong Ping maakte *The Overturned Tomb* voor de tentoonstelling *Heart of Darkness*, die in 1994 in het Kröller-Müller Museum plaatsvond. Het is een kopie van een Zuid-Chinese graftombe. Huang heeft de tombe echter omgekeerd, zodat de binnenkant van het graf zichtbaar wordt. De vorm lijkt op een schildpad, het Chinese symbool voor eeuwigheid en een lang leven.

De sculptuur staat nu aan de overkant van de weg, maar stond in 1994 vrijwel tegen het gebouw aan, daar waar oorspronkelijk de entree van het museum was. In vitrines werd een verzameling aardewerken mens- en dierfiguren uit de Chinese Tang-dynastie (618-907 n.Chr.) gepresenteerd, beeldjes die in het graf aan de overledene werden meegegeven als begeleiding naar het hiernamaals. Deze grafgiften zijn later veelal geroofd en als kunstvoorwerpen in westerse musea terechtgekomen.

Voor *Heart of Darkness* plaatste Huang de Tang-beeldjes bij de oude ingang, en herenigde ze zo symbolisch met de door de ramen zichtbare omgekeerde tombe. Zijn installatie omschrijft hij als een ontkenning van het concept van het museum. "In de Chinese traditie bestond er niet zoiets als een museum; het dichtstbijzijnde equivalent was hun concept van begravenis. Het begrip museum is dan ook een westers begrip; veel van de collecties die vandaag de dag worden getoond waren vroeger begrafenisobjecten", aldus Huang.

Huang Yong Ping created The Overturned Tomb for the exhibition Heart of Darkness, which took place at the Kröller-Müller Museum in 1994. It is a copy of a South Chinese burial chamber. However, Huang has turned it upside down to reveal the inside of the tomb. The shape resembles a turtle, the Chinese symbol for eternity and longevity.

Today the sculpture stands on the opposite side of the road, but in 1994 it was practically up against the building where the museum entrance was originally located. Display cases housed a collection of earthenware human and animal figurines from the Chinese Tang Dynasty (618-907 AD), which were placed in the tombs of the deceased to accompany them to the afterlife. Later, these burial gifts were mostly looted and ended up in Western museums as art objects.

For Heart of Darkness, Huang placed the Tang figurines near the old entrance, symbolically reuniting them with the inverted tomb visible through the windows. He describes his installation as a repudiation of the concept of the museum. 'In Chinese tradition there was no such thing as a museum; the nearest equivalent was their concept of entombment. The notion of a museum then is a Western notion; many of the collections that are shown today were formerly funerary objects', according to Huang.

Met *Future Sarcophagus* probeert Candice Lin verder te kijken dan haar eigen sterfelijkheid. De kunstenaar maakte de sarcofaag voor haar toekomstige dode lichaam, maar bij de aankoop van dit werk door het Kröller-Müller Museum heeft ze hier afstand van genomen.

Lins grafsculptuur doet denken aan terracotta sarcophagen van de oude Etrusken (9e-2e eeuw v.Chr.). De deksel van deze doodskisten bestond uit een gekleide beeltenis van de liggende overledene. In de Etruskische grafcultuur werden doden te ruste gelegd vergezeld van voedsel, dieren en voorwerpen, die in het hiernamaals van belang zouden kunnen zijn.

Op gelijke wijze prijkt een beeltenis van Lin zelf op haar sarcofaag, met naast haar twee katten en schalen gevuld met rijst, zaden en kruiden. In de grafsculptuur bevinden zich aarde en wormen. Nu krijgen ze etens-resten, maar, zou de sculptuur haar oorspronkelijke functie hebben behouden, dan zouden de wormen na Lins overlijden haar ontbindende lichaam zijn gaan composteren zodat de kunstenaar onderdeel zou zijn geworden van de organische levenscyclus.

With Future Sarcophagus, Candice Lin attempts to look beyond her own mortality. The artist created the sarcophagus for her future dead body, but when the work was purchased by the Kröller-Müller Museum, she distanced herself from this idea.

Lin's funerary sculpture is reminiscent of the terracotta sarcophagi of the ancient Etruscans (9th-2nd century BC). The lid of these coffins consisted of a clay figure of the reclining deceased. In Etruscan burial culture, the dead were laid to rest accompanied by food, animals and objects, which could be of importance in the afterlife.

Likewise, a representation of Lin herself adorns her sarcophagus, with two cats beside her and bowls filled with rice, seeds and herbs. The tomb sculpture contains soil and worms. These are now given food scraps, but if the sculpture had retained its original function, the worms would have started composting Lin's decomposing body after her death, making the artist part of the organic cycle of life.